

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 320/04-37

Ústavný súd Slovenskej republiky na verejnom zasadnutí 25. januára 2005 v senáte zloženom z predsedu Jána Lubyho a zo sudcov Jána Auxta a Juraja Horvátha v konaní o prijatej sťažnosti Miroslava Gažoviča, bytom H., zastúpeného advokátom JUDr. Ing. V. Č., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 175/97 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Miroslava Gažoviča na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 175/97 **p o r u š e n é b o l o .**

2. Okresnému súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 175/97 **p r i k a z u j e** konať bez zbytočných prietáhov.

3. Miroslavovi Gažovičovi priznáva primerané finančné zadost'učinenie v sume 50 000 Sk (slovom päťdesiat'tisíc slovenských korún), ktoré mu je Okresný súd Trnava p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu.

4. Okresný súd Trnava j e p o v i n n ý uhradiť Miroslavovi Gažovičovi trovy konania vo výške 9 342 Sk (slovom deväťtisícristoštyridsaťdva slovenských korún) do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Ing. V. Č., B.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. IV. ÚS 320/04-13 z 20. októbra 2004 v časti prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie s'ťažnosť Miroslava Gažoviča (ďalej len „s'ťažovateľ“), ktorou namietal porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných pried'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 175/97, a vo zvyšnej časti ju odmietol.

Predsedníčka okresného súdu sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadrila k s'ťažnosti podaním sp. zn. Spr 1309/04 doručeným ústavnému súdu 29. novembra 2004, v ktorom takto chronologicky uviedla všetky úkony účastníkov a okresného súdu v napadnutom konaní:

„Dňa 16. 12. 1997 doručil súdu navrhovateľ Miroslav Gažovič návrh proti odporcom - manželom U., bytom H., návrh na vyslovenie neplatnosti kúpnej zmluvy. Vec napadla do oddelenia sudkyne Z. Z.

Sudkyňa úpravou zo dňa 18. 12. 1997 určila termín výsluchu navrhovateľa na deň 4. 2. 1998, navrhovateľ sa dostavil na predvolanie súdu, navrhovateľ bol poučený o potrebe odstránenia vady podania v súvislosti s označením odporcov s tým, že v lehote 1 mesiaca mal oznámiť súdu, či na podanom návrhu trvá alebo tento berie späť. Výzvou zo dňa 6. 3. 1998 vyzval súd navrhovateľa opätovne na doplnenie návrhu v zmysle poučenia zo dňa 4. 2. 1998, a to pod následkami zastavenia konania. Navrhovateľ totiž na poučenie súdom, aby v lehote oznámil súdu rozhodné skutočnosti, vo veci nereagoval. Dňa 10. 3. 1998 navrhovateľ Miroslav Gažovič doručil súdu návrh na pripustenie ďalších účastníkov do konania na strane odporcov. Dňa 19. 3. 1998 žiadala sudkyňa pripojiť ďalší spis, súvisiaci s vecou, do predmetného spisu k nahliadnutiu. Úpravou sudkyne z 30. 4. 1998 sa doručovala kópia návrhu odporcom s určením lehoty na vyjadrenie. 18. 5. 1998 účastníčka - odporkyňa podala vo veci vyjadrenie. 28. 5. 1998 podala vo veci vyjadrenie ďalšia účastníčka konania na strane odporcu. 11. 6. 1998 žiadal súd odporkyňu na oznámenie čísla dedičského konania po poručiťelke M. K. Dňa 23. 6. 1998 bol žiadaný spisový materiál v ded. veci po poručiťelke M. K. Uznesením dňa 29. 7. 1998 súd pripustil, aby do konania na strane odporcov pristúpili ďalší účastníci. Po doručení uznesenia účastníkom konania potom čo odporkyňa M. P. mala závalu v doručení opakovane, sudkyňa dňa 21. 10. 1998 stanovila termín pojednávania vo veci na deň 2. 12. 1998. Súd predvolal účastníkov konania. Odporkyne v 1. a 2. rade sa listom zo dňa 27. 11. 1998 ospravedlnili z neúčasti na pojednávaní dňa 2. 12. 1998 vzhľadom na služobnú zaneprázdnenosť právneho zástupcu, ktorý ich mal v konaní zastupovať.

Z uvedeného dôvodu bolo pojednávanie dňa 2. 12. 1998 odročené na deň 25. 1. 1999, boli predvolaní účastníci konania. Pre neprítomnosť účastníkov bolo pojednávanie odročené s tým, že bol zisťovaný následne trvalý pobyt odporkyne Mgr. P. v B.

Dňa 5. 2. 1999 oznámila Centrálna evidencia občanov v Banskej Bystrici tunajšiemu súdu adresu trvalého pobytu odporkyne Mgr. P. Súd dňa 10. 2. 1999 určil termín pojednávania na deň 29. 3. 1999. Všetci účastníci boli riadne predvolaní, navrhovateľ Miroslav Gažovič sa dostavil na pojednávanie, odporcovia v 1. až 3. rade sa nedostavili, doručenie predvolania mali vykázané, dostavil sa iba právny zástupca odporkyň v 1. až 3. rade. Pojednávanie bolo následne odročené na deň 19. 5. 1999 za účelom opätovného

predvolania odporcov v 1. až 3. rade. Dňa 4. 5. 1999 zástupca odporkýň JUDr. M. predložil do veci plnomocenstvá odporcov v 3. až 4. rade. Pojednávanie dňa 19. 5. 1999 na ktorom sa navrhovateľ osobne zúčastnil, odporcovia v 1. až 4. rade sa opätovne nedostavili, niektorí nemali doručenie predvolania vykázané. Nedostavil sa taktiež PZ odporkýň. Pojednávanie vo veci bolo odročené na neurčito a to tiež z dôvodu ochorenia zákonnej sudkyne. Dňa 1. 7. 1999 sudkyňa určila vo veci pojednávajúce na deň 13. 9. 1999, na tomto pojednávaní sa zúčastnil navrhovateľ Miroslav Gažovič ako aj odporcovia v 1., 4. a 5. rade, boli vypočutí k návrhu a pojednávajúce bolo odročené na deň 22. 11. 1999 za účelom opätovného predvolania odporkyne v 2. rade. Na pojednávaní dňa 22. 11. 1999 bol prítomný navrhovateľ, odporkyne v 2. a 3. rade, tieto boli tiež vypočuté k obsahu návrhu a pojednávajúce bolo odročené na deň 26. 1. 2000 s tým, že právny zástupca odporkýň zabezpečí tie odporkyne, ktoré sa doteraz nedostavili vo veci na pojednávajúce za účelom ich vypočutia. 26. 1. 2000 sa dostavil navrhovateľ, tiež zástupca odporcov, odporkyne sa nedostavili, pojednávajúce bolo odročené na deň 20. 3. 2000, opätovne za účelom predvolania odporcov v 1. až 5. rade. Na stanovenom termíne pojednávajúca sa nedostavil navrhovateľ Miroslav Gažovič, termín zobral na vedomie, taktiež odporcovia sa nedostavili. Ďalšie pojednávajúce bolo stanovené na deň 22. 5. 2000, za účelom opätovného predvolania účastníkov konania a pripojenia ďalšieho spisu. V uvedený deň 22. 5. 2000 na pojednávaní bola vypočutá odporkyňa M. P., pojednávajúce bolo odročené na deň 23. 8. 2000 za účelom predvolania odporcov a svedka. Na stanovený termín pojednávajúca dňa 23. 8. 2000 sa nedostavil navrhovateľ ani odporcovia ani svedok. Pojednávanie bolo odročené na deň 25. 10. 2000, za účelom opätovného predvolania účastníkov konania. Predvolaný svedok JUDr. B. sa ospravedlnil z neúčasti na termíne pojednávajúca 23. 8. 2000, pretože v tom čase bol odcestovaný mimo územia republiky. Na ďalšie pojednávajúce zaslal JUDr. B., predvolaný svedok, list zo dňa 22. 9. 2000 v súvislosti s predvolaním a podaním svedeckej výpovede s tým, že ako advokát je viazaný povinnosťou mlčanlivosti a teda nie je oprávnený podávať vo veci svedeckú výpoveď v súvislosti s účastníkmi predmetného konania, ktorých zastupoval. Na pojednávajúce dňa 25. 10. 2000 sa tiež tento svedok ospravedlnil. Termín pojednávajúca bol následne odročený na neurčito za účelom pripojenia ďalších spisov. 10. 12. 2001 doručila súdu list účastníčka konania ktorá žiadala o informáciu vo veci. Súd v ďalšom období vyčkal právoplatné rozhodnutie v

inej veci na tun. súde č. k. 16 C 206/94. Dňa 16. 7. 2002 určila sudkyňa termín výsluchu navrhovateľa na deň 5. 8. 2002, navrhovateľ Miroslav Gažovič sa dostavil s tým, že oznámil súdu, že netrvá na podanom návrhu na vydanie predbežného opatrenia, tento návrh zobral späť. V ďalšom období sa čakalo na výsledok sporu 16 C 206/94, v ktorej veci bolo rozhodnuté zamietnutím návrhu 6. 10. 2002, právoplatným 27. 11. 2002 a to tak, že návrh navrhovateľiek Mgr. M. P. a spol. proti odporcovi Miroslavovi Gažovičovi, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva bol zamietnutý právoplatne. Vo veci sudkyňa dňa 13. 2. 2003 stanovila termín pojednávania na deň 7. 5. 2003, účastníci boli predvolaní, navrhovateľ sa dostavil, odporcovia sa nedostavili, preto bolo pojednávanie odročené na 17. 9. 2003 za účelom opätovného predvolania odporcov a pripojenia spisu v inej veci. Na stanovený termín pojednávania na deň 17. 9. 2003 sa ospravedlnil z neúčasti advokát JUDr. M., ktorý vo veci zastupuje odporcov a to z dôvodu iného pojednávania v odvolacom konaní. Dňa 10. 9. 2003 navrhovateľ Miroslav Gažovič splnomocnil na konanie vo veci zástupcu - advokáta, JUDr. Š. L., B. Dňa 17. 9. 2003 sa dostavil navrhovateľ aj so svojim právnym zástupcom, odporcovia sa nedostavili. Pojednávanie bolo odročené na deň 12. 11. 2003 za účelom opätovného predvolania odporcov. Odporkyňa D. U. sa ospravedlnila z neúčasti na pojednávaní 12. 11. 2003 a to z pracovných dôvodov. Taktiež advokát odporkyň v 2. a 3. rade sa ospravedlnil na deň 12. 11. 2003 a súhlasil, aby sa pojednávalo bez ich prítomnosti. Toto pojednávanie bolo odročené zo dňa 12. 11. 2003 na neurčito za účelom šetrenia pobytu odporcu v 1. rade, ktorý sa mal zdržovať v T. 12. 1. 2004 oznámil Register obyvateľov SAR v Banskej Bystrici tun. súdu, že odporca PaedDr. O. U., má trvalé bydlisko v T. na konkrétnej adrese. Taktiež Mestský úrad v T. potvrdil trvalý pobyt tohto účastníka v T. Dňa 26. 1. 2004 určila sudkyňa termín pojednávania na deň 5. 4. 2004, predvolala účastníkov a ich zástupcov. Toto pojednávanie 5. 4. 2004 sa nekonalo z dôvodu práceneschopnosti zákonnej sudkyne vo veci. 5. 5. 2004 stanovila sudkyňa termín pojednávania na deň 7. 6. 2004, účastníci konania a ich zástupcovia boli predvolaní a tiež bolo žiadané pripojenie iného spisu. Pre neprítomnosť odporcov v 1. a 2. rade bolo pojednávanie odročené na deň 30. 8. 2004 za účelom predvolania odporcov v 1. a 2. rade, tiež právny zástupca navrhovateľa bol zaviazaný na úpravu petitu a zmenu petitu v lehote 2 týždňov s tým, že tento upravený návrh bude doručený protistrane. 22. 6. 2004 doručil navrhovateľ Miroslav Gažovič v zast.

advokátom JUDr. L. do predmetnej veci zmenu žaloby -upresnenie petitu. Pojednávanie dňa 30. 8. 2004 po pripustení zmeny petitu bolo ukončené vyhlásením rozsudku. Predmetný rozsudok bol následne napísaný a odoslaný účastníkom konania a to v zákonnej lehote. Dňa 5. 11. 2004 doručil vo veci odvolanie odporca Dr. O. U. Dňa 4. 11. 2004 doručila vo veci odvolanie odporkyňa D. U. Úpravou sudkyne z 8. 11. 2004 sa doručovalo odvolanie odporcov zástupcom odporkýň v 3. a 4. rade a zástupcovi navrhovateľa s lehotou na vyjadrenie. Tiež odporcovia - odvolatelia boli zaviazaní uznesením k povinnosti zaplatiť súdny poplatok za odvolanie. Po príprave spisu pred zaslaním na odvolacie konanie bude spis zaslaný Krajskému súdu v Trnave na odvolacie konanie.“

Prehľad úkonov okresného súdu uvedený v písomnom vyjadrení jeho predsedníčky z 22. novembra 2004 sa zhoduje s tým, čo vyplýva zo zistení ústavného súdu, s tou výnimkou, že okresný súd vo veci vedenej pod sp. zn. 16 C 206/94 rozhodol 4. októbra 2002, a nie 6. októbra 2002. Takisto ústavný súd poukazuje na nepresnosti vo vyjadrení okresného súdu pri označovaní odporcov v prvom až piatom rade, pretože na strane odporcov vystupovali len štyria odporcovia.

Právny zástupca sťažovateľa písomne oznámil, že trvá na ústnom pojednávaní v predmetnej veci, a preto ústavný súd podľa § 30 ods. 1 a 3 zákona o ústavnom súde nariadil vo veci ústne pojednávanie, ktoré sa konalo 25. januára 2005.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého „Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov...“.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ (napr. IV. ÚS 59/03), pričom „tento účel možno dosiahnuť zásadne až právoplatným rozhodnutím. Nepostačuje, že štátny orgán vo veci koná“ (I. ÚS 76/03, II. ÚS 157/02). K vytvoreniu „stavu právnej istoty preto dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu“ (napr. III. ÚS 127/03).

Preto je základnou povinnosťou súdu a sudcu zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vychádza z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého akonáhle sa konanie začalo, postupuje v ňom súd zásadne bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov.

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu.

1. V posudzovanom prípade je predmetom konania nárok sťažovateľa o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy. Konanie tvorí bežnú súčasť rozhodovacej činnosti súdov. Výklad a používanie právnej úpravy obsiahnutej v Občianskom zákonníku boli a sú stabilizované v pomerne rozsiahlej judikatúre všeobecných súdov, kde je upravená aj metodika postupu všeobecných súdov v týchto sporoch. Napokon ani okresný súd sa vo svojom vyjadrení neodvolával na skutkovú a právnu zložitosť danej veci.

2. Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred označeným porušovateľom práva došlo k zbytočným prieťahom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Sťažovateľ ako navrhovateľ pred okresným súdom neprispel výraznejšie k predĺženiu doterajšej doby konania, aj keď je pravdou, že sa nezúčastnil troch pojednávaní, pričom z neúčasti na jednom pojednávaní sa ospravedlnil a ďalšie dve boli odročené z dôvodu neúčasti aj ďalších účastníkov konania, rovnako jeho návrh na začatie konania bol neúplný (nedostatky podania boli odstránené až 10. marca 1998). Podľa názoru ústavného súdu tieto okolnosti v danom prípade vzhľadom na neefektívny postup okresného súdu nemali podstatný vplyv na celkovú dĺžku konania.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 175/97, pričom vzniknuté prieťahy posudzoval ako celok s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu.

Pokiaľ ide o postup okresného súdu v posudzovanom konaní, ústavný súd prihliadal na ustanovenie § 6 OSP, ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana práv bola rýchla a účinná, a ďalej na ustanovenie § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá. Ústavný súd konštatuje, že v konaní okresného súdu sa vyskytli v určitom období zbytočné prieťahy, v určitom období bolo jeho konanie málo efektívne a minulo sa svojmu účinku. Okresný súd síce nariadil pojednávania (v období od 2. decembra 1998 do 25. októbra 2000 pojednával jedenásťkrát a v období od 7. mája 2003 do 30. augusta 2004 šesťkrát) a na niektorých pojednávaniach vykonával aj dokazovanie výsluchom účastníkov

a svedkov, nerešpektoval však pritom zásadu hospodárnosti konania. Takmer všetky pojednávania odročil pre neprítomnosť účastníkov konania, najmä odporcov, a z ich neúčasti na pojednávaniach nevyvodil žiadne opatrenia a závery, na ktoré bol oprávnený a povinný podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku. Pokiaľ bral opakovane iba na vedomie ich neúčast' na pojednávaniach, možno mu vytknúť, že nevyužil zákonné oprávnenia na dosiahnutie nápravy, najmä možnosti vyplývajúce mu z ustanovenia § 53 OSP.

Okresný súd bol nečinný bez akejkoľvek zákonnej prekážky v konaní o návrhu sťažovateľa na vydanie predbežného opatrenia od decembra 1998 až do augusta 2002, keď na informatívnom výsluchu sťažovateľ zobral svoj návrh späť. O späťvzatí návrhu sťažovateľa na vydanie predbežného opatrenia okresný súd dokonca nerozhodol a nevypracoval ani uznesenie, ktorým mal pojednávanie nariadené na 25. október 2000 odročiť na neurčito s tým, že *„bude vylúčený spis č. 16 C 206/94, bude konanie vo veci 18 C 175/97 prerušené do právoplatného skončenia vo veci 16 C 206/94“*.

Okresný súd síce 30. augusta 2004 vydal prvostupňové rozhodnutie, ale ku dňu rozhodovania o veci ústavným súdom nebolo preskúmané konanie právoplatne skončené. Proti uvedenému rozsudku boli 4. a 5. novembra 2004 podané odvolania účastníkmi konania. Z uvedeného vyplýva, že okresný súd v období od 16. decembra 1997 (keď bola podaná žaloba) do súčasnosti nedokázal organizovať procesný postup plynulo a efektívne tak, aby odstránil stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa naň obrátil účastník konania so žiadosťou o rozhodnutie.

Takýto postup okresného súdu nemožno ospravedlniť dôvodmi obsiahnutými vo vyjadrení jeho predsedníčky, ktorá poukazuje na to, že *„V konaní zákonná sudkyňa konala priebežne s ohľadom na ďalšie množstvo vecí prejednávaných v tomto oddelení, termíny pojednávania stanovovala v čo možno najkratších termínoch. Prekážkou postupu súdu a jeho ukončenie v skoršom termíne bola tá skutočnosť, že odporcovia sa ospravedlňovali z neúčasti na stanovených dňoch pojednávania vo veci, a to opakovane.*

Z dôvodu potreby výsluchu odporcov boli pojednávania odročované, nešlo však o zbytočné prieťahy, nakoľko súd bol povinný vypočuť všetkých účastníkov vo veci“.

Ústavný súd aj napriek tomu, že okresný súd nariadil pojednávania a raz rozhodol rozsudkom, hodnotí jeho postup ako málo efektívny, nezodpovedajúci požiadavke (príkazu zákonnej normy) takej prípravy pojednávania, ktorá by zodpovedala požiadavkám vymedzeným v príslušných (vyššie citovaných) ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku, ktoré sú nevyhnutným predpokladom spoločensky efektívneho, t. j. rýchleho a účinného poskytnutia právnej ochrany.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu základné právo zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy sa môže realizovať len prostredníctvom takého konania (činnosti) súdov, ktoré smeruje k odstráneniu stavu právnej neistoty, kvôli ktorej sa fyzická osoba (alebo právnická osoba) obrátila na orgán súdnej moci. Preto na splnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány (napr. všeobecné súdy) vec len prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony (bez ohľadu na ich počet), a pritom právoplatne nerozhodli (napr. I. ÚS 194/03).

Pretože ústavný súd zistil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy okresným súdom, prikázal mu, aby vo veci konal bez zbytočných prieťahov a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza sťažovateľ domáhajúci sa rozhodnutia súdu vo svojej veci, aj keď to sťažovateľ v sťažnosti nežiadal.

III.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy „Ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie“.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde „Ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha“. Podľa 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti žiadal aj o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 1 000 000 Sk z dôvodov uvedených vo svojej sťažnosti.

Podľa názoru ústavného súdu prichádza v tomto prípade do úvahy priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

Pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vzhľadom na celkovú dĺžku konania okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 175/97 berúc do úvahy konkrétne okolnosti prípadu, najmä význam sporu pre sťažovateľa, ale aj jeho správanie v napadnutom konaní (vyhodnotené v bode 2 časti II tohto nálezu), ako aj skutočnosť, že konanie vo veci nebolo do rozhodnutia ústavného súdu právoplatne skončené, považoval ústavný súd priznanie sumy 50 000 Sk za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd priznal sťažovateľovi úhradu trov konania vo výške 9 342 Sk (slovom deväťtisícristoštyridsaťdva slovenských korún) z dôvodu trov jeho právneho zastúpenia. Ústavný súd priznal právnemu zástupcovi úhradu za dva úkony právnej služby (prípravu a prevzatie vecí, písomné vyhotovenie sťažnosti), každý v hodnote 4 534 Sk (základom bola nominálna mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky v prvom polroku 2003 vo výške 13 602 Sk), podľa § 1 ods. 3, § 13 ods. 8, § 16 ods. 1 písm. a) a c) a § 25

vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Ďalej ústavný súd priznal právnemu zástupcovi sťažovateľa aj dvakrát náhradu režijného paušálu za každý úkon po 136 Sk v zmysle § 19 citovanej vyhlášky.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. januára 2005